

DMITRIEVA & PARTNERS
LAW COMPANY
since 1994

Конкуруємо інтелектом

ОГЛЯД ГОЛОВНИХ НОВИН ЗАКОНОДАВСТВА ДЛЯ БІЗНЕСУ

Юристи Dmitrieva & Partners підготували перелік головних новин законодавства для бізнесу

Новий Порядок обміну інформацією з питань фінансового моніторингу

Анжеліка Вахницька

З 27 листопада 2021 року діє Наказ Мінфіну від 04.06.21 р. № 322, яким затверджені:

- Порядок створення особистого кабінету суб'єкта первинного фінансового моніторингу та доступу до е-кабінету системи фінансового моніторингу (далі - Порядок створення особистого кабінету);

- Порядок інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України.

Порядок створення особистого кабінету розроблено для забезпечення подання/отримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу (далі - суб'єкти): інформації, необхідної для їх обліку як суб'єктів, інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також доведення Держфінмоніторингом до суб'єкта інформації відповідно до закону.

Порядком визначено загальні засади функціонування «е-кабінет системи фінансового моніторингу».

Порядком інформаційної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України визначено механізм взаємодії між суб'єктами первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингом щодо забезпечення обміну інформацією щодо фінансового моніторингу, а також вимоги та формати повідомлень такого обміну.

Запроваджено кримінальну відповідальність за шахрайство з ПДВ

Законом від 17.11.2021 № 1888 «Про внесення змін до адміністративного та кримінального законодавства щодо запровадження діяльності Бюро економічної безпеки України» введено кримінальну відповідальність за шахрайство з ПДВ як окремого вид кримінального правопорушення, розслідування якого віднесено до компетенції Бюро економічної безпеки України.

Порядок попереднього узгодження ціноутворення в контрольованих операціях

На виконання пп. 39.6.2.4 ПКУ затверджено Порядок попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, для цілей ТЦО. Порядок, затверджений постановою КМУ від 17.07.2015 № 504, визнано таким, що втрачає чинність. Порівняно з діючим на сьогодні Порядком № 504 новим Порядком, зокрема, встановлено:

- будь-яка інформація, документи чи матеріали, отримані ДПС від платника податків під час процедури узгодження ціноутворення, у тому числі під час підготовчого розгляду, не можуть бути розголошені чи оприлюднені без згоди платника та/або використані як підстава для перевірки відповідності умов КО принципу «витагнутої руки» чи будь-яких інших заходів податкового контролю. листування з платником під час процедури узгодження ціноутворення та з питань укладення договору здійснюється в електронній формі в порядку, визначеному ст.42 ПКУ;

- укладення договору не звільняє платника податків від складання та подання звіту про КО, повідомлення про участь у міжнародній групі компаній та звіту в розрізі країн МГК відповідно до пп. 39.4.2 ПК.

Також, затверджено форму заяви про попереднє узгодження ціноутворення (додаток до Порядку) для проведення підготовчого розгляду ДПС питання про проведення процедури узгодження ціноутворення. Платник надсилає до ДПС через е-кабінет заяву в електронній формі (за наявності технічної можливості) з накладенням кваліфікованого електронного підпису з дотриманням вимог Закону від 05.10.2017 № 2155-VIII «Про електронні довірчі послуги». Постанова КМУ від 28.10.2021 № 1114 набуває чинності з 01.01.2022.

Скасування режиму вільної економічної зони «Крим»

Законом від 01.07.2021 № 1618-IX (далі – Закон № 1618) з 21 листопада скасовується режим вільної економічної зони «Крим» на тимчасово окупованій території України (далі – ТОТ) та встановлюються особливості економічних відносин на цій території.

Так, змінами, унесеними до Закону від 15.04.2014 № 1207-VII «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (далі – Закон № 1207), зокрема, встановлено, що:

- громадяни України, які проживають на ТОТ, мають право на безоплатну вторинну правову допомогу для захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб у зв'язку із збройною агресією РФ та тимчасовою окупацією території України, у порядку, встановленому Законом від 02.06.2011 № 3460-VI;

- юридичним особам, ФОП та фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, місцезнаходженням (місцем проживання) яких є ТОТ, дозволяється здійснювати господарську діяльність виключно після зміни податкової адреси на іншу територію України;

- правочин, стороною якого є суб'єкт господарювання (далі – СГ), місцезнаходженням (місцем проживання) якого є ТОТ, вважається нікчемним та на нього не поширюється дія абзацу другого ч. 2 ст. 215 Цивільного кодексу;

- під час режиму тимчасової окупації СЕП НБУ та внутрішньодержавні платіжні системи, платіжними організаціями яких є резиденти України, не застосовуються на ТОТ. На цю територію поширюються норми Закону від 05.04.2001 № 2346-III з урахуванням того, що електронні платіжні засоби, емітовані на ТОТ, не можуть використовуватися для переказу коштів.

Заборонено: залучення на території України вкладів (депозитів) та/або надання позик (кредитів), виражених у валюті держави-окупанта; переказ коштів між ТОТ та іншою територією України; будь-яка діяльність операторів державних лотерей та організаторів азартних ігор;

- ліцензії, сертифікати та/або дозволи, надані СГ відповідно до діючого на момент

їх видачі законодавства України, вважаються недійсними на ТОТ. Такі ліцензії, сертифікати та/або дозволи можуть використовуватися для проведення господарської (підприємницької) діяльності на іншій території України до закінчення строку їх дії за умови перереєстрації суб'єктів на іншій території України. Вони не можуть бути продовженими. На товари, вироблені на ТОТ, не може бути видано сертифікат українського походження;

- особа не несе юридичної відповідальності за невиплату або затримку виплати зарплати працівникам згідно із законодавством України, якщо така невплата (затримка) виникла внаслідок тимчасової окупації (обставин непереборної дії);

Також упродовж строку тимчасової окупації особи, які проживають на ТОТ або перемістилися з неї, звільняються від обов'язку погашення основної суми іпотечного кредиту та нарахованих відсотків за ним, якщо об'єктом іпотеки є майно, розташоване (zareєстроване) на території, яка після укладення такого іпотечного договору була тимчасово окупована. НБУ приймає рішення про зміну класифікації таких іпотечних кредитів або інші рішення з метою недопущення погіршення ліквідності (фінансового стану) кредитора (норма не поширюється на нерухоме житлове майно, загальна площа якого перевищує показники, установлені ст. 265 Податкового кодексу (далі – ПК).

Новий порядок оскарження рішення ДПС про сплату недоїмки з ЄСВ

Наказом Мінфіну від 30.08.2021 р. № 489 викладено у новій редакції порядок оскарження рішення ДПС про сплату недоїмки з ЄСВ.

Порядок розгляду контролюючими органами скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу (далі – Порядок) почав свою дію 9 листопада 2021 р.

Зокрема, у новій редакції викладено:

- форму Рішення про залишення скарги без розгляду (додаток 1 до Порядку);
- форму Рішення про результати розгляду скарги (додаток 2 до Порядку).

Порядком визначено процедуру подання та розгляду апаратом ДПС скарг на вимоги про сплату недоїмки зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та на рішення про нарахування пені та накладення штрафу та скарг банків на рішення про накладення фінансових санкцій.

Порядок не застосовується щодо оскарження вимог та/або рішень податкових органів, дій або бездіяльності їх посадових осіб та інших працівників, якщо законодавством встановлено інший порядок оскарження таких вимог та/або рішень, дій або бездіяльності, а також у разі оскарження постанов, прийнятих у справах про адміністративні правопорушення. Не підлягають адміністративному оскарженню: зобов'язання зі сплати єдиного внеску, самостійно визначені платником; вимоги та/або рішення, які оскаржувалися, та скарги щодо яких були розглянуті згідно з вимогами Порядку; вимоги та/або рішення, які оскаржені платником у судовому порядку. У який термін розглядається скарга на рішення ДПС? Строк розгляду скарги скорочено до 20 календарних днів, передбачено можливість продовження строку розгляду до 60 днів.

Податкова реформа – 2021

Верховна рада ухвалила Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (відомий як законопроект № 5600).

Законом внесено зміни до ПКУ у частині, адміністрування податків, податків на прибуток підприємств, доходи фізичних осіб, ПДВ, акцизного та екологічного податків, рентної плати,

плати за землю, умов перебування на спрощеній системі оподаткування.

В частині адміністрування податків врегульовані процесуальні питання щодо права контролюючого органу на звернення до суду за встановленням тимчасового обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи, зокрема:

- встановлено як підставу для звернення контролюючого органу до суду несплату платником податків протягом 240 днів податкового боргу;
- визначено підстави для скасування такої заборони: окрім погашення боргу додано зміну керівника боржника, або у разі початку судових процедур у справах про банкрутство стосовно такого боржника;
- передбачено ведення Реєстру керівників платників податків-боржників для оперативного отримання відповідної інформації платниками податків;
- прописано процедуру прийняття судом відповідного рішення, у тому числі передбачено право на апеляційне та касаційне оскарження такого рішення.

Законом передбачено право контролюючого органу щодо надсилання запитів у випадку виявлення фактів, що можуть свідчити про потенційне порушення із обґрунтуванням таких фактів, а також обмежено право платника податків не надавати інформацію та документи, якщо така інформація документи вже була надана контролюючого органу у минулому.

Законом, на контролюючий орган покладено обов'язок розкриття інформації органам місцевого самоврядування також і про фізичних осіб боржників (зараз розкривається інформація лише щодо юридичних). Уточнено, що надання інформації про боржників фізичних осіб органам місцевого самоврядування не вважається поширенням персональних даних та розголошенням конфіденційної інформації.

Законом передбачено, що контролюючий орган має права на погашення податкового боргу через інкасо у разі наявності заборгованості держави перед платником, з різниці перевищення суми податкового боргу такого платника податків та суми непогашеного зобов'язання держави перед платником податків.

Законом надано право як платнику податків, так і контролюючому органу під час перевірок відкрито здійснювати звукозапис, фото-, відео- фіксацію та відповідно використовувати такі записи як підставу для висновків акту перевірки.

Законом надано право платникам надавати дозвіл податковим органам про розголошення через електронний кабінет про себе інформації третім особам, в обсязі, визначеному платником податків.

Законом щодо податку на прибуток передбачено:

- вдосконалення механізму списання збитків великими платникам податку на прибуток, а саме збитки враховуються до повного їх погашення, але частинами по 50% щороку. Якщо сума збитків, що залишилась становитиме до 10% від фінрезультату, то такі збитки враховуються у повному обсягу. Першим звітним періодом буде 2022 рік;

- коригування фінансового результату на суми безповоротної фіндопомоги застосовується лише тими платниками, що включили таку допомогу до витрат і надали її пов'язаній особі, що задекларувала за минулий період збитки;

- встановлено, що до 1 січня 2024 року податкове зобов'язання з податку на прибуток залежить від оплати відвантаженої електроенергії.

Законом у частині мінімального податкового зобов'язання (МПЗ) встановлено, що:

- пільга щодо звільнення від ПДФО доходів з реалізації власно вирощеної продукції залежить не від розміру земельної ділянки, а від розміру отриманого доходу і надається, коли розмір доходу не перевищує 12 розмірів мінімальної заробітної плати. (У пп. 165.1.24 замінено пільгу щодо звільнення доходів, отриманих з 2 га на пільгу, що має грошовий вираз доходу 12 МЗП);

- фізичним особам, яким земельні ділянки належать на праві власності або користування, контролюючий орган не нараховуватиме мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) на земельні ділянки, які станом на 01.01.2022 року знаходились у межах населених пунктів;

- порядок зарахування сплачених податків в рахунок МПЗ диференційовано між сільгосптоваровиробниками і не сільгосптоваровиробниками;

- для забезпечення справедливості нарахування МПЗ по земельних ділянках державної та

недержавної форми власності передбачено зарахування в рахунок сплати МПЗ лише 20% орендної плати за земельні ділянки, що належать до державної або комунальної власності.

Законом вдосконалено механізм нарахування МПЗ контролюючими органами на земельні ділянки, що належать фізичним особам. Зокрема, фізична особа звільняється від МПЗ, якщо контролюючий орган не вручив ППР у відповідні строки.

Згідно із Законом, перший період нарахування МПЗ - 2022 рік. Тобто МПЗ буде нараховуватися у 2023 році за 2022 рік.

Законом передбачені перехідні положення щодо застосування коефіцієнта при визначенні МПЗ. У 2022 та 2023 роках, коефіцієнт зменшений з 0,05 до 0,04.

Законом у частині місцевих податків:

- додано механізм адміністрування справляння плати за землю в частині вже існуючого з моменту прийняття ПКУ об'єкту оподаткування - земельної частки (паю), а саме розширено джерела інформації, на підставі яких може бути нараховано податок, додано дані державного реєстру речових прав, надання безпосередньо платником документів на земельну частку пай чи отримання від органів місцевого самоврядування інформації про прийняття рішення про виділення земельної частки пай в натурі на місцевості.

Законом у частині оподаткування ПДВ:

- змінено строки по включенню до податкового кредиту зареєстрованих ПН до 365 календарних днів;

- тимчасово до 01.01.2026 р. запроваджується касовий метод обрахунку для постачання електроенергії;

- поширено касовий метод також на постачання житлово-комунальних послуг, в межах яких нараховують плату за абонентське обслуговування;

- приведено у відповідність коди УКТ ЗЕД до нової редакції Митного тарифу України;

- звільнено від ПДВ друге та наступне постачання тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, для яких встановлені максимальні роздрібні ціни;

- продовжено до 01.01.2025 р. пільги щодо розстрочення ПДВ при ввезенні обладнання.

Законом у частині ПДФО:

- передбачено оподаткування операцій з продажу третього та більше об'єктів нерухомого майна за ставкою 18% від чистого доходу. При цьому така ставка не поширюється на продаж майна, отриманого у спадщину;

- передбачено, що за ставкою 0% може оподатковуватись продаж земельної ділянки с/г призначення, безпосередньо отриманої платником податку у власність у процесі приватизації земель державних КСП, або приватизації земельних ділянок, які перебували у користуванні такого платника, або виділеної в натурі (на місцевості) власнику земельної частки (паю), а також таких земельних ділянок, отриманих платником податку у спадщину;

- звільнено від ПДФО дохід у вигляді соціальних послуг, які надаються згідно із Законом України «Про соціальні послуги» надавачами таких послуг;

- передбачено, що контролюючий орган не може в цілях підтвердження витрат вимагати інформацію у платників податків, що міститься в базах, доступ до яких він має;

- право на податкову знижку в частині витрат на навчання та лікування надано також опікуну, піклувальнику, прийомним батькам, батькам-вихователям;

- передбачено, що ПДФО від продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії генеруючими установками, сплачується до відповідного бюджету за місцезнаходженням установок;

- передбачено, що до витрат на придбання інвестиційного активу прирівнюється його вартість, задекларована під час одноразового декларування. Також надано право на зменшення доходу від операцій з третім продажем рухомого / нерухомого майна (що оподатковується по 18%) та операцій з майновими правами (в тому числі отриманні активів через їх погашення) на суму задекларованої вартості таких активів під час

податкової амністії;

- включено до складу витрат ФОП включаються витрати на платежі на користь організацій колективного управління, відповідно до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав»;

- право на включення витрат до допомозі медичним закладам в повному обсязі до податкової знижки поширено також на 2021 та 2022 рік.

У разі будь-яких питань, будь ласка, звертайтеся до нас:

02098, м. Київ

Вул. Дніпровська набережна, 3

Моб.: +38 (067) 503 01 41

Моб.: +38 (098) 503 01 41

office@dmp.com.ua

www.dmp.com.ua

